

برخی کتاب‌ها و نویسندگان ممنوع شده در افغانستان		
ردیف	کتاب	نویسنده
۱	جهت‌گیری طبقاتی اسلام	علی شریعتی
۲	کوبر	علی شریعتی
۳	انقلاب تکاملی اسلام	جلال‌الدین فارسی
۴	پیامبر (ص)	مرتضی مطهری
۵	استرار عقب‌ماندگی شرق	ناصر مکارم شیرازی
۶	امامت و رهبری	مرتضی مطهری
۷	گل‌های عاشورا	محمدعلی عارفی‌پارسی
۸	چهارده اختر تابناک	احمد احمدی
۹	فطرت و خرد	قاسم اخوان‌پشتری
۱۰	جاسوسی از نظر اسلام	حسین صبوری
۱۱	حرف‌هایی برای تو	مهسا طابع
۱۲	ترجمه مفاتیح‌العلوم	حسن خدیوچم
۱۳	خاطرات سفری به افغانستان	عبدالله اصغری
۱۴	سیمای سمرقند	سیدحسن احمدی‌نژاد
۱۵	فتح خون	مرتضی آوینی
۱۶	تفسیر المیزان	محمدمحسن طباطبایی
۱۷	وصیت‌نامه امام	علی‌رضا اسماعیل
۱۸	خاطرات حسن‌الآبناء	جلال‌الدین فارسی
۱۹	عقل و وحی	حسن یوسفیان
۲۰	خاتمیت	مرتضی مطهری
۲۱	یاد یار	-
۲۲	احمدشاه مسعود نظری	-
۲۳	غرش طوفان	الکساندر دوما
۲۴	مفاتیح‌الجنان	شیخ عباس قمی
۲۵	گفتگوهای تنهایی	علی شریعتی
۲۶	روایت نابسامانی	محمدعلی
۲۷	روایت خارجی ایران	محمود دهقان
۲۸	زندگی‌نامه آیت‌الله طالقانی	-
۲۹	حقوق اساسی اتباع در افغانستان	محمد موسی رحیمی
۳۰	حمایت از محیط‌زیست	عبدالرضا لطفی
۳۱	پس از مسعود	ام‌الله صالح
۳۲	افغانستان اسلام و دموکراسی	عبدالمجید صمیم
۳۳	مبارزه با نفوس یا جهاد اکبر	امام خمینی (ره)
۳۴	سیری در سیره نبوی	مرتضی مطهری
۳۵	خاتمیت	مرتضی مطهری
۳۶	ارباب قله عشق	مهسا طابع
۳۷	مقدمه علم حقوق	ناصر کاتوزیان
۳۸	ژئوپلیتیک جدید دریای سرخ و خلیج فارس	اصغر جعفری
۳۹	سلام دیروز	فریده ذوالفقار
لیست ممنوعه‌های جدید طالبان		
۱	-	جبران خلیل جبران
۲	-	علی صفایی حائری
۳	-	علامه طباطبایی
۴	-	محمدعلی جمالزاده
۵	-	جلال آل احمد
۶	-	غلامحسین ساعدی
۷	-	هوشنگ گلشیری

لیست کتب و نویسنده‌های ایرانی ممنوعه در حکومت امارت اسلامی طولانی‌تر شد

امارت، جلال را هم ممنوع کرد

غرفه تا روز سوم نمایشگاه خالی بود دلیل آن هم، کمی سخت‌گیری از سمت دولت طالبان برای آوردن کتاب‌ها و وجود داشت برای همین با تأخیر در نمایشگاه شرکت کردند. نمایشگاه سی و چهارم کتاب که شروع شد، برای کسانی که کتاب‌های حوزه افغانستان را مطالعه می‌کنند و علاقه دارند، باز هم جای خوشحالی بود که می‌توانند از این ناشران خرید کنند. اما در دو دوره اخیر طالبان رویه دیگری پیش گرفت و اجازه حضور نداده است. علاوه بر این موارد ممنوعیت برای حضور کتاب‌های ایرانی در افغانستان هم بیشتر شده.

ممنوعه‌های جدید

اردیبهشت‌ماه سال گذشته بود که اولین شایعه‌ها به گوش رسید که طالبان برخی کتاب‌های ایرانی را ممنوع و از کتابفروشی‌ها جمع کرده‌اند، منابع محلی در افغانستان می‌گفتند «کتاب‌های چاپ ایران، کتاب‌های مربوط به شیعیان، آثاری درباره ارقام مختلف مثل تاجیک‌ها، هزاره‌ها و ازبک‌ها ممنوع شده‌اند». اما بعد از انتشار این اخبار، طالبان این شایعه را رد کرد. حدوداً ۶ ماه بعد لیستی منتشر شد که نشان می‌داد شایعه‌ها پخش شده، آن چنان هم اشتباه‌نویسه و لیست کتاب‌های ممنوعه درست است. لیست منتشر شده کتاب‌های ممنوعه ۴۰۰ عنوان و موضوعاتی مانند حکومت‌داری مدرن، آزادی‌های سیاسی و کثرت‌گرایی مذهبی دارد، همچنین کتاب‌هایی که شامل موضوعاتی مانند دموکراسی و حقوق شهروندی‌اند، در لیست دیده می‌شود. «شریعتی»، «مطهری» و حتی «آوینی» در لیست کتاب‌های ممنوعه طالبان قرار دارند. هر کتابفروشی و کتابخانه‌ای این کتاب‌ها را داشته باشد باید جمع‌آوری کند و اگر این اتفاق نیفتد، جریمه سخت در انتظارش خواهد بود. در نگاه اول شاید این برداشت شود که فقط کتاب‌های سیاسی و مذهبی ممنوع شده‌اند اما جالب است بدانید ادبیات و شعر هم در این لیست وجود دارد، نام برخی شاعران و نویسندگان افغانستان که در ایران هم کتاب‌هایی را منتشر کرده‌اند در این لیست به چشم می‌خورد.

بعد از گذشت ۶ ماه از آن گزارش، لیست جدیدتری منتشر شده که نشان می‌دهد کتاب‌های جدیدتری در لیست ممنوعه‌های طالبان قرار دارد. کتاب‌های حوزه ادبیات مخصوصاً رمان و داستان نوشته نویسندگان ایرانی، افغانستانی و حتی نویسندگان عرب و ترک در این لیست جدید قرار دارد.

براساس اطلاعات رسیده به «فرهیختگان»، در لیست جدید نام نویسندگانی مانند جبران خلیل جبران، علی صفایی حائری، علامه طباطبایی، محمدعلی جمالزاده، جلال آل احمد، غلامحسین ساعدی و هوشنگ گلشیری به چشم می‌خورد که کتاب‌های‌شان در افغانستان ممنوع شده. البته به گفته کتابفروشان هنوز لیست رسمی به آن‌ها اعلام نشده اما کتاب‌های این نویسندگان در بازندهای مکرر از کتابفروشی‌ها جمع‌آوری می‌شود. دفعه قبیل از آتش بدون دودی گفتم که در این کشور به راه افتاده که کسی آن را نمی‌بیند، اما حالا دیگر آتش بدون دود نیست و در روشی ممنوعیت‌ها اتفاق می‌افتد، ممنوعیت‌هایی که در نهایت باعث می‌شود تا نسلی در افغانستان دیگر چیزی از شعر، ادبیات و عرفان ندانند.

میهمان ویژه‌ای که دیگر نیست

افغانستان سال ۱۳۹۳ اولین میهمان ویژه نمایشگاه کتاب تهران شد، در اواخر سال ۱۳۹۲ اولین سفر ناشران و چاپخانه‌داران ایران به‌صورت رسمی به «کابل»، «مزارشرف» و «هرات» انجام شده و در این سفر ۲ تفاهتنامه مهم در حوزه نشر و چاپ بین ناشران و چاپخانه‌داران افغانستان منعقد شد و براساس آن توافق صورت گرفت ناشران افغانستان در نمایشگاه بین‌المللی کتاب سال ۹۳ با توجه به مشترکات بسیار دو کشور و استفاده از ظرفیت‌های یکدیگر، به‌صورت ویژه شرکت کنند. از همان سال ناشران افغانستان همیشه در نمایشگاه کتاب تهران حضور داشتند و کتاب‌های ایرانی هم در افغانستان طرفداران زیادی داشت. سال ۱۴۰۱ که اولین سال حضور دوباره طالبان در افغانستان بود، ناشران افغانستان کم و بیش در نمایشگاه حضور داشتند. انتشارات عرفان، انتشارات آمو، کتاب تهران، پنج ناشر از افغانستان حضور داشتند. انتشارات عرفان، انتشارات آمو، انتشارات تاک، انتشارات صبح امید و یک انتشارات به‌نمایدگی از ناشران کودک افغانستان. یک غرفه هم برای اتحادیه ناشران افغانستان در نظر گرفته شده بود، اما این